

14 Απριλίου, 1994

[ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ/σής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ Χ' ΜΗΝΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΣ,

Αιτητές,

v.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ, ΜΕΣΩ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ, ΤΜΗΜΑ ΟΔΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 413/93)

Μηχανοκίνητα Οχήματα — Ακύρωση εγγραφής οχήματος — Κανονισμός 9 των περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κίνησης Κανονισμών του 1984 (Κ.Δ.Π. 66/84) — Ultra vires του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου (Ν. 86/72) — Το Άρθρο 5(1) του Νόμου παρέχει εξουσιοδότηση για ακύρωση άδειας και όχι εγγραφής μηχανοκίνητου οχήματος. 5

Οι αιτητές, προσβάλλοντας με την προσφυγή τους την απόφαση των καθ' ων η αίτηση να ακυρώσουν την εγγραφή του οχήματος ΥΒ 170 βάσει του Κανονισμού 9(1)(β)(i) και 9(1)(β)(iii) των περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κίνησης Κανονισμών του 1984 (Κ.Δ.Π. 66/84), ισχυρίστηκαν ότι οι εν λόγω Κανονισμοί εκδόθηκαν ultra vires του Νόμου. 10

Το Ανώτατο Δικαστήριο ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι: 15

Οι εν λόγω Κανονισμοί εκδόθηκαν με βάση το Άρθρο 5(1) του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου 86/72. Το σχετικό εδάφιο είναι το εδάφιο (α) του Άρθρου 5(1) του Νόμου. 20

Υιοθετείται πλήρως ολόκληρη η απόφαση στην *Ανδρέας Χ' Μήνας v. Δημοκρατίας*. Η εξουσιοδότηση πρόνοια του Άρθρου 5(1)(α) καθορίζει ρητά τις περιπτώσεις για τις οποίες προβλέπεται η έκδοση κανο-

5 νισμών και οι περιπτώσεις αυτές είναι περιοριστικές και εξαντλητικές. Είναι ξεκάθαρο πως ο νόμος περιορίζει την εξουσία ακύρωσης αποκλειστικά και μόνο στις άδειες και όχι στην εγγραφή. Ο Έφορος δεν είχε δικαίωμα να ακυρώσει την εγγραφήν, γιατί ο Καν. 9(1)(β)(1) και (III) είναι *ultra vires* του εξουσιοδοτικού Νόμου.

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.

10 *Αναφερόμενη υπόθεση:*

ΧατζηΜηνάς ν. Δημοκρατίας (1993) 4 Α.Α.Δ. 2798.

Προσφυγή.

15 Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ'ων η αίτηση ημερομηνίας 26.3.1993, με την οποία ακύρωσαν την εγγραφή του οχήματος ΥΒ 170, θεωρώντας ότι αυτό έχει καταστραφεί και κατέστη ακατάλληλο για οδική χρήση.

20 *Α. Παναγιώτου, για τους Αιτητές.*

Α. Μασπουρίδης, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ'ων η αίτηση.

25 *Cur. adv. vult.*

30 ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ.: Οι αιτητές με την παρούσα προσφυγή ζητούν δήλωση ότι η απόφαση των καθ'ων η αίτηση που κοινοποιήθηκε στον αιτητή με επιστολή ημερ. 26.3.1993, με την οποία ακύρωσαν την εγγραφή του οχήματος ΥΒ170, θεωρώντας ότι αυτό έχει καταστραφεί και κατέστη ακατάλληλο για οδική χρήση, είναι άκυρη και στερημένη νομικού αποτελέσματος.

35 Οι αιτητές κατά τον ουσιώδη χρόνο ήταν ιδιοκτήτες ή/και δικαιούχοι να εγγραφούν ως ιδιοκτήτες ή/και συνιδιοκτήτες δυνάμει ενοικιαγοράς του προαναφερθέντος οχήματος.

40 Συνεπεία οδικού δυστυχήματος το αυτοκίνητο των αιτητών υπέστη εκτεταμένες ζημιές.

Στις 19.3.93 τεχνικοί του Τμήματος Οδικών Μεταφορών επιθεώρησαν το αυτοκίνητο και διαπίστωσαν ότι τούτο ήταν τελείως καταστραμμένο και εισηγήθηκαν τη διαγραφή του από το Μητρώο Οχημάτων. Επίσης οι εκτιμητές Υ & Α Χατζηγεωργίου διαπιστώ-

νοντας τις ζημιές και την έκτασή τους, κατέληξαν και αυτοί στο συμπέρασμα ότι το αυτοκίνητο ήταν ολοσχερής απώλεια (total loss) και η επιδιόρθωση του οικονομικά ασύμφορη.

Σαν αποτέλεσμα, ο Έφορος προέβη στην ακύρωση της εγγραφής του οχήματος, βασιζόμενος στις πρόνοιες του Καν. 9(1)(β)(ι) και 9(1)(β)(ιι) των Περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κίνησης Κανονισμών του 1984 (Κ.Δ.Π. 66/84). 5

Ο Καν. 9 προβλέπει πως η εγγραφή μηχανοκίνητου οχήματος ακυρούται, μεταξύ άλλων, εφόσον ο Έφορος Μηχανοκινήτων Οχημάτων ήθελε πεισθεί ότι (α) το όχημα κατεστράφη ή (β) κατέστη μόνιμως ακατάλληλο προς οδική χρήση. 10

Οι εν λόγω Κανονισμοί εκδόθηκαν με βάση το άρθρο 5(1) του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινησεως Νόμου 86/72. Το σχετικό εδάφιο (α) του άρθρου 5(1) του Νόμου αναφέρει τα ακόλουθα:- 15

“5.-(1) Το Υπουργικόν Συμβούλιον δύναται να εκδώση Κανονισμούς δι’ άπαντας ή τινας των ακολούθων σκοπών: 20

(α) Ίνα ρυθμίση τη καταβολή των τελών των εκτιθεμένων εν Μέρει Ι του συνημμένου τω παρόντι Νόμω Παραρτήματος, την εις κατηγορίας κατάταξιν, την εγγραφήν και παροχήν αδειών εις μηχανοκίνητα οχήματα και ρυμουλκούμενα τοιαύτα, την έκθεσιν, προσκόμισιν, αναστολήν, ακύρωσιν και επιστροφήν τοιούτων αδειών, προς τούτοις δε εξαιρή της προς καταβολήν τελών υποχρεώσεως, αναφορικώς προς την εγγραφήν ή την λήψιν αδείας, οιανδήποτε κατηγορίαν μηχανοκινήτων οχημάτων.” 25 30

Το θέμα που εγείρεται στην παρούσα προσφυγή είναι κατά πόσο υπάρχει νομοθετική εξουσιοδότηση προς θέσπιση των πιο πάνω κανονισμών. Ο δικηγόρος των αιτητών εισηγείται πως δεν υπάρχει τέτοια εξουσιοδότηση. 35

Το ίδιο θέμα εγέρθηκε σε όμοια υπόθεση, στην *Ανδρέας Χ'Μηνάς ν. Δημοκρατίας* (1993) 4 Α.Α.Δ. 2798 όπου ο αδελφός Δικαστής Κωνσταντινίδης, αποφασίζοντας το θέμα αυτό ανέφερε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα στις σελ. 2802-2803 της απόφασής: 40

“Η άποψη του αιτητή ως προς τη διαφαινόμενη πρόθεση του Νομοθέτη να είναι η εγγραφή του οχήματος πράξη που εφόσο

5 συντελεστεί δεν υπόκειται σε ακύρωση, (η δυνατότητα ανά-
 κλησης της απόφασης για εγγραφή δε συζητείται εδώ), είναι
 ορθή. Το επιχείρημα ως προς το υποχρεωτικό της εξαγωγής
 τέτοιου συμπεράσματος εξαιτίας του ρητού περιορισμού της
 αναφοράς σε ακύρωση μόνο στην περίπτωση των αδειών εί-
 10 ναι ισχυρό. Ο Νομοθέτης, στην ίδια παράγραφο, προσδιορί-
 ζει ως δυνάμενη να ρυθμιστεί με κανονισμούς την “εις κατη-
 γορίας κατάταξιν, την εγγραφὴν και παροχὴν αδειῶν”. Η πα-
 ροχὴ ἐξουσίας για ρύθμιση της ακύρωσης είναι ζωντανή στη
 σκέψη του. Παρέχει ρητὴ ἐξουσία προς ρύθμιση της ακύρω-
 15 σης χωρίς ὅμως να αναφέρεται πλέον στην εγγραφή. Αναφέ-
 ρεται μόνο στην “ἐκθεσιν, προσκόμισιν, αναστολὴν, ακύρω-
 σιν και επιστροφὴν τοιούτων αδειῶν”. Το νόημα είναι φανε-
 ρό. Το ερμηνευτικὸ αξίωμα *expressio unius est exclusioalterius*
 καθοδηγεί ως προς το ποια μπορεί να είναι η ἀπάντηση στο
 ερώτημα. Ἐχει λεχθεὶ πως το αξίωμα αὐτὸ ἐδῶ είναι συχνά
 20 πολὺτιμος υπηρέτης, μπορεί να μετατραπεί σε επικίνδυνο
 ἀφέντη. Η ὀρισμένη διατύπωση του Νόμου είναι δυνατό να
 οφείλεται σε παραδρομὴ ἢ λάθος και πρέπει να ἀποφεύγεται
 η εφαρμογὴ του αξιώματος ὅταν το ἀποτελεσμὰ της ὀδηγεί σε
 ἀντίφαση, ἀδικία ἢ είναι γενικά παράλογο. (Βλ. Maxwell on
 Interpretation of Statutes 12η ἐκδοση, σελ. 295). Ἐδῶ, η εφαρ-
 25 μογὴ του δεν είναι καθόλου ἀσυμβίβαστη προς τη φύση της
 “εγγραφῆς” που ὅπως ὀρθά σημείωσε ο αιτητὴς μεταξύ των
 ἄλλων, σύμφωνα με τις ερμηνευτικὲς διατάξεις του ἀρθρου
 2(1) του Νόμου, συνιστὰ στοιχεῖο προσδιοριστικὸ του “ιδιο-
 κτῆτη” του. Ἐπίσης με δεδομένη την ἐξουσία ρύθμισης της
 30 ακύρωσης ἀδειας κυκλοφορίας, διανοίγεται η δυνατότητα θέ-
 σπισης προνοιῶν προς προστασία της δημόσιας ἀσφάλειας ἢ
 γενικά προς προώθηση των σκοπῶν του Νόμου.

Υπάρχει ἕνα ἀκόμα στοιχεῖο. Η πρώτη ἐνότητα της παρα-
 35 γραφοῦ (α) του ἀρθρου 5 ἀναφέρεται στη ρύθμιση, μεταξύ ἄλ-
 λων, της εγγραφῆς “τη καταβολὴ των τελῶν των ἐκτιθεμένων
 ἐν Μέρει I του συνημμένου τω παρόντι Νόμῳ Παραρτήμα-
 τος”. Το παράρτημα καθορίζει “τον φόρο ἐπὶ τη εγγραφῇ”
 ἀνάλογα με το εἶδος του οχήματος, το ἀπόβαρό του ἢ τον κυ-
 βισμό της μηχανῆς του. Θα ἦταν ἀδιανόητο να ἐννοοῦσε ο Νο-
 40 μοθέτης ὅτι η ἐξουσία για ρύθμιση της εγγραφῆς περιλαμβά-
 νει και την ἀκύρωσή της και να προβλέπει την καταβολὴ τε-
 λῶν που υποχρεωτικά θα ἀναφέρονταν πλέον και στην ἀκύ-
 ρωση ως μέρους της ἴδιας ἐννοιας.

Η παράγραφος (ιβ) του ἀρθρου 5 δεν προωθεί την ὑπόθεση

των καθ' ων η αίτηση. Προϋποθέτει εντοπισμό πρόνοιας στο Νόμο που χρήζει ή είναι δεκτική καθορισμού και πάντως, δεν εννοεί ότι είναι δυνατό με Κανονισμό να αλλοιωθεί η έννοια που ο ίδιος ο Νόμος προσδίδει σε ορισμένο όρο.”

5

Υιοθετώ πλήρως όχι μόνο τα πιο πάνω λεχθέντα, αλλά και ολόκληρη την πιο πάνω απόφαση. Η εξουσιοδοτική πρόνοια του άρθρου 5(1)(α) καθορίζει ρητά τις περιπτώσεις για τις οποίες προβλέπεται η έκδοση κανονισμών και οι περιπτώσεις αυτές είναι περιοριστικές και εξαντλητικές. Είναι ξεκάθαρο πως ο νόμος περιορίζει την ακύρωση αποκλειστικά και μόνο στις άδειες και όχι στην εγγραφή. Ο Έφορος δεν είχε δικαίωμα να ακυρώσει την εγγραφή γιατί ο Καν. 9(1)(β)(I) και (III) είναι *ultra vires* του εξουσιοδοτικού Νόμου.

10

15

Κατά συνέπεια η προσφυγή επιτυγχάνει και η προσβαλλόμενη απόφαση ακυρούται. Δεν επιδικάζονται έξοδα.

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.